



De 'nonchalante familietuin' in Amsterdam-Zuid in juni.

'Je moet af en toe iets anders doen; jezelf opnieuw uitvinden'



Een vaste manier van werken heeft Carolien Barkman niet bij het maken van beplantingsplannen. En ook geen plantverbanden of planten die ze steeds weer gebruikt. Alles hangt van de opdrachtgever en de locatie af. Toch levert het herkenbare tuinen op met een rijk en gevarieerd sortiment als bindend element.

TEKST Peter Bennink FOTO'S Modeste Herwig



Carolien Barkman
www.carolienbarkman.nl



De tuin moest een vrolijke en luchtige sfeer krijgen met veel kleur. Bij de vijg ligt een terrasje, hier wilde Barkman het gevoel creëren dat je 'opgenomen wordt door de planten'. Ze zocht daarbij verschillende combinaties voor verschillende bloeitijden. „Ik bedenk welke combinaties in welke seizoenen naar voren komen. Hoe passen ze bij elkaar, qua habitus, kleur, bloeiwijze en grootte.”



Op sommige plekken laat Barkman in het plan ruimte open voor een zestal vulplanten, waaronder *Aquilegia canadensis* en *Verbascum atrovioleaceum*. De randen van de borders vult ze op met zeven soorten waaronder *Stipa tenuissima* en *Erigeron karvinskianus*. Het atelier in de hoek van de tuin moet nog begroeid raken met *Rosa 'Mermaid'*, *R. 'Guirlande d'Amour'* en *Clematis tangutica 'Bill MacKenzie'*.

De 'nonchalante familietuin' in Amsterdam-Zuid heeft wel wat weg van een gelukkig toeval. De tuin oogt ongedwongen en natuurlijk. Alsof de eigenaars allerlei planten die ze mooi vonden achteloos door elkaar heen gezet hebben en dat toevallig een mooie, gezellige tuin opgeleverd heeft. In werkelijkheid zit er een geraffineerd beplantingsplan achter. Als een popster die een zorgvuldig gestylede, slordige look aangemeten heeft gekregen.

Barkman heeft het beplantingsplan zelfs alleen maar zo gemaakt zoals het geworden is, omdat ze wist dat het onderhouden zou gaan worden door hoveniersbedrijf Petra van Aalst. Daarvan weet ze

dat die de beplanting in stand kan houden zoals bedoeld.

Barkman: „De *Deschampsia* bijvoorbeeld worden nu nogal groot, die mogen wel gescheurd worden. Andere planten zoals *Verbascum* en leeuwenbek vallen weg en moeten weer bijgeplant worden, en een plant als *Erigeron karvinskianus* kan zich juist weer teveel uitzaaien.”

De planten staan gemixt, en er staan veel soorten op een vierkante meter. Tussen de planten die volgens het beplantingsplan geplant zijn, staat nog een heel aantal strooi- en vulplanten.

Als bewoners het zelf gaan onderhouden, dan houdt Barkman daar rekening mee. Dat kan onder andere door grotere groepen van dezelfde soorten te maken, waardoor de beplanting overzichtelijker wordt en eenvoudiger om in te werken.

De vraag wie het onderhoud gaat doen, is uiteraard maar één van de vele factoren

die bepalen hoe het beplantingsplan eruit komt te zien. Het begint allemaal met de vraag wat voor een tuin de opdrachtgevers willen.

„Deze eigenaars wilden een vrolijke tuin. Ze hadden drie schoolgaande kinderen en één van de meiden zat op voetbal. Daarom moest er ook gazon in komen. Verder eetbare dingen en een ateliertje voor de eigenares.”

Beetje gemeen

Barkman stuurde na het inventariseren van de wensen een aantal referentiebeelden en een lijst van planten. „Vroeger stuurde ik dan ook van alle planten een afbeelding mee. Nu doe ik dat niet meer. Een beetje gemeen misschien, maar zo moeten de mensen een beetje moeite doen om zich erin te verdiepen. Dat voorkomt dat ze planten zomaar afwijzen omdat ze een plaatje niet zo mooi vinden.” >

Barkman vermoedt overigens dat de eigenaars van de 'nonchalante familietuin' de planten wel degelijk hebben opgezocht. „Vooral de man des huizes houdt zich nauwgezet met de tuin bezig. Toen het gras tussen de grastegels op de oprit niet wilde groeien, liet hij een grasspecialist komen met als resultaat dat het gras zowel op de oprit als in de achtertuin uitstekend groeit.”

De ontwerpster is al een aantal keer terug geweest om de tuin te laten zien aan anderen. „Je mag altijd terugkomen want het is jouw tuin, zegt de eigenaar altijd. Hij heeft ook een app-groep aangemaakt onder de noemer 'de mooiste tuin van de wereld', met mij, de hovenier die onderhoud doet en de hovenier die de aanleg gedaan heeft erin. Daarin krijgen we af en toe updates hoe het met de tuin gaat.”

Uiteindelijk lieten de bewoners het kiezen van de beplanting over aan Barkman. Dat gaat lang niet altijd zo. „Sommige mensen willen bepaalde planten per se wel of per se niet. Of bepaalde kleuren mogen er wel of niet in voorkomen.

Bij verschillende klanten kiest Bark-

man een verschillende benadering om tot een beplanting te komen. „Ik ben bijvoorbeeld bezig met een tuin voor iemand waarvoor ik al twee keer eerder een tuin heb ontworpen. Daarmee ben ik samen planten gaan kijken bij een kweker, in de tuin van Piet Oudolf bij Museum Singer Laren en in de theetuin van Jacqueline van der Kloet. Dat doe ik dan omdat we een klik hebben en elkaar al 20 jaar kennen, maar ook om zelf weer inspiratie op te doen.”

Fantasie prikkelen

Ook beperkingen kunnen de fantasie prikkelen. „Ik had bijvoorbeeld eens mensen, die wilden maar vijf soorten in de tuin om het allemaal rustig en overzichtelijk te houden. Dat vind ik dan ook wel weer heel leuk om mijn tanden in te zetten. Hoe maak je daar toch een mooie tuin van? Je moet af en toe iets anders doen, jezelf opnieuw uitvinden. Zulke opdrachten helpen daarbij.”

Om nieuwe planten te leren kennen, gaat Barkman vaak te rade bij haar vaste kweker, Sjaak Koot van Kwekerij de Ent

in Ouderkerk aan de Amstel. Ook heeft ze een stukje land bij Vinkeveen waar ze planten uitprobeert en twee balkons, één op het zuiden en één op het noorden. „En hier kijk ik heel veel in.” Ze houdt een stukgelezen exemplaar van de plantengids van Kwekerij De Hessenhof omhoog. „Het aanbod aan soorten is zo groot, dat ik het leuk vind om ermee te experimenteren. Daarom wil ik in elke tuin iets nieuws proberen.”

Elk project staat dus op zich. Barkman kopieert ook geen succesvolle borders of plantencombinaties die ze ontworpen heeft naar volgende projecten. Ze werkt vaak in stedelijk gebied, waar de tuinen klein zijn en er vaak veel schaduw is. „Ik hou ervan om het dan een beetje luchtig te houden. Veel wintergroene planten vallen daarmee af, die zijn vaak zwaar en donker. Ik kies liever voor blad waar het licht doorheen valt, wuivende grassen en ijle planten.” Zo heeft ze toch een eigen signatuur van vaak informele, kleurrijke en lichte tuinen met organische vormen. En vooral met veel planten, want: „Een tuin is geen tuin zonder planten.” <

Vijftig soorten

Nog afgezien van het bollenplan staan er zo'n vijftig soorten planten in de tuin. „Ik heb collega's die vinden dat je in zo'n betrekkelijk kleine tuin niet meer dan tien soorten zou moeten gebruiken. Maar dat vind ik duidelijk niet.” Het was de bedoeling om een beetje een bloemenweide achtige sfeer te maken. Wel heeft Barkman rust in de tuin gebracht door de meeste planten in wisselende combinaties terug te laten komen in verschillende borders. Ook gebruikt ze vaak twee verschillende soorten of cultivars van hetzelfde geslacht. In deze tuin bijvoorbeeld *Veronicastrum virginicum* 'Lavendelturm' en *Veronicastrum* 'Pink Glow', *Helium* 'Ruby Tuesday' en *Helium* 'Rubinzweg' en *Geum* 'Banana Daiquiri' en *Geum* 'Totally Tangerine'. „Dat levert enerzijds eenheid op, maar houdt het tegelijkertijd spannend.”

